

Република Србија

**ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И
ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ**

ПЛАН РАДА ЗА 2019. ГОДИНУ

Београд

Јануар, 2019. године

САДРЖАЈ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	3
2. НАША МИСИЈА.....	4
3. НАША ВИЗИЈА.....	4
4. НАШИ ЦИЉЕВИ.....	5
5. ПЛАН АКТИВНОСТИ.....	5

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности сваке године подноси Народној скупштини Републике Србије Извештај о спровођењу Закона о слободном приступу информацијама и Закона о заштити података о личности. Саставни део извештаја су предлози и препоруке Повереника за Владу Републике Србије у циљу унапређења области из делокруга овог органа.

Предлози и препоруке које је Повереник дао Влади у Извештају о спровођењу Закона о слободном приступу информацијама и Закона о заштити података о личности за 2017. годину су:

1. да према обавезама из Акционог плана за Поглавље 23, којим је предвиђено да ће нови закон о заштити података о личности бити донет на основу Модела закона који је сачинио Повереник и доставио Влади РС у августу 2017. године, утврди предлог закона о заштити података о личности усклађен са правним тековинама Европске уније и уставним уређењем Републике Србије, на начин да усвојени закон буде усаглашен са националним правним системом и примењив у пракси;

2. да у консултацији са Повереником припреми текст Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ради отклањања препрека у његовој примени, нарочито у погледу извршења одлука Повереника, да утврди Предлог овог закона и достави га Народној скупштини на разматрање и усвајање;

3. да, у складу са сопственим обавезама прописаним Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја успостави адекватан механизам обезбеђења извршења коначних, извршних и обавезујућих решења Повереника, као и ефикаснији надзор над спровођењем Закона;

4. да без одлагања припреми у консултацији са Повереником и усвоји нову стратегију заштите података о личности са пратећим акционим планом за спровођење стратегије;

5. да Влада Републике Србије и надлежна министарства приликом припрема закона и других прописа са дужном пажњом размотре ставове Повереника у погледу усклађености, као и могућих ефеката тих прописа на остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја и права на заштиту података о личности;

6. да Влада Републике Србије и надлежно министарство обезбеде адекватна финансијска средства за несметан рад Повереника као независног и самосталног органа, нарочито с обзиром на најављено усклађивање прописа са правним тековинама Европске уније у области заштите података о личности и најављено проширење надлежности овог органа у области права на приступ информацијама од јавног значаја;

7. да Поверенику, у складу са најављеним новим надлежностима, обезбеди услове за одговарајући број запослених;

8. да предузме мере за одговорност функционера који нису извршавали обавезе у складу са законом;

9. да, у консултацији са Повереником, обезбеди да надлежна министарства, као и други органи извршне власти, унапреде знања у областима права на приступ информацијама од јавног значаја и права на заштиту података о личности, укључујући и примену стечених знања ради успостављања бољих услова за остваривање ових права у Републици Србији.

Повереник у оквиру своје надлежности, а на основу датих извештаја, предлога и препорука односно уочених проблема, планира своје активности.

У циљу транспарентнијег рада, Повереник је приступио изради овог плана рада.

Предметни документ могу да користе органи, организације, физичка лица како би пратили рад Повереника и начин остваривања постављених циљева.

Колико смо успели у остваривању постављених циљева биће мерљиво и биће садржано у годишњем извештају који Повереник доставља Народној скупштини.

Повереник по закону има стручну службу, која му помаже у вршењу његових надлежности. У Служби Повереника образовано је седам сектора, као основних унутрашњих јединица:

- Сектор за хармонизацију
- Сектор за жалбе извршења - приступ информацијама
- Сектор за жалбе и притужбе – заштита података
- Сектор за информационе технологије
- Сектор за надзор
- Сектор за заједничке послове
- Сектор за сарадњу и извештавање

2. НАША МИСИЈА

Обезбеђивање остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја и права на заштиту података о личности.

3. НАША ВИЗИЈА

Потпуно транспарентан рад органа јавне власти и законита и правична обрада података о личности код свих руковалаца и обрађивача података. Висок ниво свести сваког грађанина о значају његовог права да буде информисан о раду органа јавне власти и знање како да брзо и ефикасно оствари своје право. Висок ниво свести сваког појединца о значају приватности и знање како да је заштити.

4. НАШИ ЦИЉЕВИ

Поверење грађана у то како се подаци обрађују, користе и чине доступним;

Упознавање грађана са радом Повереника и поступцима остваривања права из надлежности Повереника; добра сарадња са цивилним сектором.

Подизање стандарда у области заштити података о личности и приступа информацијама од јавног значаја;

Доношење адекватних правних прописа усклађених са законодавством ЕУ и међународним стандардима;

Примена донетих прописа;

Сачувати приватност у дигиталној ери.

5. ПЛАН АКТИВНОСТИ

У Извештају Повереника за 2017. годину између осталог представљени су проблеми који су препознати у областима чија је примена у надлежности овог органа. Ради превазилажења уочених проблема Повереник предузима одређене активности. Примера ради, високом степену коришћења права грађана на приступ информацијама од јавног значаја, као и подизању свести о потреби заштите података о личности, значајно су допринеле бројне активности Повереника на афирмацији ових права, укључујући медијску заступљеност и присутност на друштвеним мрежама, отварање података о раду институције и сл.

Без обзира на изнето, велики број обраћања грађана Поверенику указује на то да се до информацијама о раду органа јавне власти и даље у великом броју случајева тешко долази без интервенције Повереника, као и да је злоупотреба података о личности од стране руковалаца и обрађивача веома заступљена, што због неадекватног законског оквира што због недовољне или непотпуне примене закона.

Највеће препреке у остваривању права на приступ информацијама су нефункционисање механизма обезбеђења извршења решења Повереника, одсуство одговорности за повреду права, као и одлагање измена Закона о приступу информацијама од јавног значаја.

У области заштите података о личности ситуација је још неповољнија, имајући у виду да неодговарајући правни оквир резултира бројним неуређеним или неадекватно уређеним питањима, што у пракси даље резултира бројним ексцесима, односно повредама права на заштиту података о личности, од којих су неке врло великих димензија и значаја и воде несagleдиво штетним последицама по права грађана и знање како да брзо и ефикасно оствари своје право. Висок ниво свести сваког појединца о значају приватности и знање како да је заштити.

Значајно је истаћи да је у новембру 2018. године донет нов Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС“ 87/18) којим су утврђена бројна нова овлашћења Повереника. Овај закон захтева додатне институционалне захвате и јачање административних капацитета Повереника. Нови Закон о заштити података о личности почеће да се примењује од 21.08.2019. године, осим одредбе члана 98. овог закона који се примењује од дана његовог ступања на снагу дана 21.11.2018. године. У току доношења закона Повереник је дао велики број примедби на његову садржину и указивао на многе одредбе које су готово неприменљиве како за Повереника тако и за руковооце подацима о личности због својих нејасноћа а у одређеном случају и због контрадикторности. Све ово значајно ће усложити почетак примене новог закона као и његову пуну имплементацију.

Да би грађани имали поверење у то како се подаци о њима обрађују потребно је да до информација о томе долазе на брз и једноставан начин, као и да буду упознати са обрадом својих података од стране руковооца (који подаци се обрађују, ко је руковалац, ко обрађивач, у које сврхе, по ком правном основу, које мере заштите су предузете и друго). Давањем обавештења о обради података о личности од стране руковооца не само да се испуњава законска обавеза руковооца, већ лице чији подаци се обрађују има контролу над својим подацима. Транспарентност рада органа власти постиже се проактивним објављивањем информација о раду органа јавне власти и кроз право на приступ информацијама од јавног значаја. Повереник наведено обезбеђује као надзорни и другостепени орган у области заштите података о личности и другостепени орган у области слободног приступа информацијама од јавног значаја.

У циљу постизања наведених циљева, Повереник планира одређене активности за 2019. годину, уз напомену да се због одавно уочених потреба за изменама прописа у области слободног приступа информацијама од јавног значаја, тако и због бројних отворених питања у погледу примене новог Закона о заштити података о личности, могу очекивати измене планираних активности.

У 2019. години планирамо следеће активности:

Општи и заједнички послови:

- стварање услова за проширење употребе постојећих и увођење нових мера физичко - техничке заштите тајних података и других информација у Служби Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (Сектор за информационе технологије);
- даље унапређења софтвера Писарнице Повереника у смислу стварања услова за дигитализацију Писарнице и омогућавања пријема поднесака у електронском облику путем Поверениковог веб портала;
- унапређење вођења предмета у ИСП тако што ће се почети са скенирањем и придруживањем свих улазних, као и излазних докумената - електронски предмет - Сектор за сарадњу и извештавање у сарадњи са Сектором ИТ;
- доношење новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и других подзаконских аката у циљу усклађивања са изменама Закона о државним службеницима и другим подзаконским актима којима се регулише рад државних службеника;

- доношење новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у циљу усклађивања послова Стручне службе Повереника са новим Законом о заштити података о личности;

- мапиране потребе за стручним усавршавањем запослених и направљен План стручног усавршавања;

- реализован план стручног усавршавања запослених;

- унапређени капацитети руководиоца у служби Повереника у циљу ефикасног управљања људским ресурсима до краја 2019. године;

- наставак активности на сређивању архивске грађе Повереника.

Област слободног приступа информацијама од јавног значаја:

- обележавање и прослава Међународног дана права јавности да зна;

- израда Упутства за израду и објављивање информатора о раду у складу са изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уколико буде донет закон;

- припрема подзаконских аката очекиваних измена и допуна Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја;

- унапређење подношења годишњих извештаја органа власти по чл. 43 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја;

- преглед информатора о раду државних органа који су изабрани на основу анализе извештаја достављених на основу чл. 43. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја;

- објављивање конкурса за најбољи информатор о раду државног органа, избор најбољег информатора, додела признања за допринос транспарентности;

- припрема, уређење и објављивање публикације са ставовима и мишљењима Повереника у области слободног приступа информацијама од јавног значаја у 2019. години;

- скратити просечно време потребно за решавање предмета по жалби у области слободног приступа;

- до краја 2019. године решити све жалбе поднете закључно са 31.12.2018. год.

Област заштите података о личности и хармонизација

- припрема, уређење и објављивање публикације са ставовима и мишљењима Повереника у области заштите података о личности у 2019. години;

- организација обука за примену новог Закона о заштити података о личности (у даљем тексту ЗЗПЈ);

- припрема и усвајање подзаконских аката прописаних ЗЗПЈ;

- усаглашавање рада Повереника са обавезама прописаних ЗЗПЈ као руковооца;

- организовање обука у областима примене обавеза прописаних Општом уредбом о заштити података ЕУ ради уједначене примене ЗЗПЈ и правним тековинама ЕУ;

- обележавање и прослава Међународног дана заштите података о личности;

- током године Сектор за надзор има у плану вршење поступака надзора према установама културе и према апотекарским установама;

- закључно са 31.3.2019. године завршити и окончати поступке по жалбама изјављеним до 31.12.2018. године за остваривање права у вези са обрадом података о личности, односно поводом извршеног увида (Сектора за жалбе и притужбе-заштита података);

- поступке по жалбама примљеним у 2019. години завршити у законском року (Сектора за жалбе и притужбе-заштита података);
- поступати по представкама грађана заинтересованим за остваривање права у вези са обрадом података о личности, односно поводом извршеног увида у податке (Сектора за жалбе и притужбе-заштита података);
- тражиоцима мишљења у вези заштите података о личности одговарати без одлагања (Сектора за жалбе и притужбе-заштита података).

Област сарадње и извештавања

- уређивање садржине информација које се постављају на службени Твитер налог Повереника @PoverenikRS;
- уредити методологију објављивања праксе рада и других садржаја на интернет презентацији Повереника и на службеном Твитер налогу Повереника;
- припрема и израда редовног годишњег извештаја Повереника уз претходно добијање потребних информација од свих сектора;
- припрема и израда периодичних извештаја у области евроинтеграција, и по потреби других извештаја;
- направити попис и регистар свих међународних тела и организација чији је Повереник члан, укључујући и потписане споразуме о сарадњи са другим иностраним телима надлежним за заштиту права која штите Повереник и објавити их;
- остваривати сарадњу са међународним организацијама и телима, као и надлежним органима других држава, за приступ информацијама и заштиту података;
- пратити комплетну садржину сајта Повереника, у циљу редовног ажурирања садржаја и исправки евентуалних недостатака; израда месечних извештаја о раду службе Повереника, уз исказивање статистичких података;
- израда акта о начину праћења ажурности уноса података у ИСП Повереника и израда упутства о раду у ИСП -Сектор за сарадњу и извештавање у сарадњи са Сектором ИТ (или са Сектором за хармонизацију);
- обука за коришћење ИСП - Сектор за сарадњу и извештавање у сарадњи са Сектором ИТ (или са Сектором за хармонизацију);
- израдити посебан план за праћење судске праксе пред домаћим и међународним судовима у области слободног приступа и заштите података, као и праћење рада других домаћих и међународних тела у овим областима Сектор за сарадњу и извештавање у сарадњи са Сектором за хармонизацију);
- организација стручне праксе за студенте Правног факултета и других факултета, као и представнике других институција, на основу потписаног споразума са истим;
- организација и ажурирање библиотеке Повереника, попис доступних књига, публикација итд. (у сарадњи са Сектором за хармонизацију).

Област за информационе технологије и информациону и другу безбедност

- одржавање и стално побољшање система управљања безбедношћу информација (Information Security Management System) – SRPS ISO 27001:2013 у Служби Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности путем планског спровођења следећих активности:

- 1) вршења анализе стања рачунарске опреме и давање предлога за њено унапређење са аспекта безбедности информација које су у њој садржане;

- 2) унапређење интерне комуникације и успостављање нових и бржих канала комуникације запослених са Сектором за ИТ у циљу правовременог пријављивања безбедносних ризика, инцидента и реаговања на исте;
 - 3) упознавање и континуирано подсећање запослених на захтеве наведеног стандарда у циљу подизања њихове свести о значају информационе безбедности и подизања нивоа њихове компетентности, које ће се вршити: а) путем одржавања одговарајућих обука; б) слањем путем електронске поште и других канала комуникације обавештења и упозорења о актуелним безбедносним ризицима и претњама; в) постављањем најновијих верзија докумената који се тичу информационе безбедности на фајл сервер Повереника као месту на којем се налазе информације доступне свим запосленима;
- израда новог акта о информационој безбедности усклађеног с актуелним стањем рачунарске мреже Повереника, новим надлежностима из Закона о заштити података о личности и актуелним безбедносним претњама и трендовима на пољу информационе безбедности;
 - планирање и вршење интерног аудита у циљу припреме за сертификациону проверу од стране ангажованог екстерног проверивача за систем менаџмента заштите и управљања безбедношћу информација– SRPS ISO 27001:2013;
 - анализа постојећих мера физичко - техничке заштите тајних података и других информација у Служби Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и давање предлога за њихово побољшање;
 - учествовање на изради пројектних задатака, у сегменту примене информационих технологија, чијом ће се реализацијом омогућити електронско пословање Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.